

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudkyně JUDr. Veronikou Křestianovou, Dr., ve věci žalobce: **Ing. arch. K. M. Ph.D.**, nar. 20. 7. 1974, bytem v , zast. Mgr. Romanou Petrovou, advokátkou, se sídlem v Ostravě, Sokolovská třída 1204/8, PSČ 702 00, proti žalovanému: **KNAUF Praha, spol. s r.o.**, IČO 16191102, se sídlem v Praze 9, Mladoboleslavská 949, PSČ 197 00, zast. Mgr. Annou Komeiserovou, advokátkou, se sídlem v Praze 6, Mickiewitzova 242/17, PSČ 160 00, o ochranu autorských práv

t a k t o :

- I. Žalovaný je p o v i n e n zaplatit žalobci částku ve výši 100.000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. V rozsahu žalobního návrhu, aby žalovaný zaplatil žalobci částku ve výši 100.000 Kč se žaloba z a m í t á.
- III. Žalovaný je p o v i n e n zaplatit žalobci na náhradě účelně vynaložených nákladů řízení částku ve výši 110.198 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce Mgr. Romany Petrové, advokátky.
- IV. Žalovaný je p o v i n e n zaplatit České republice – Městskému soudu v Praze na nákladech státu částku ve výši 3.351 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se jako autor architektonického díla označovaného názvem B. V. R. (dále jen „Dílo“) žalobou došlou soudu dne 30. 9. 2014 (č. 1. 3- 7) domáhal po žalovaném zaplacení částky 200.000 Kč, a to v souvislosti s neoprávněným užitím Díla vyjádřeného stavbou v zachycení fotografií L. S. v reklamě/propagaci žalovaného. Dílo je architektonickým dílem významným nejen v ČR, ale i v zahraničí. Dílo představuje územně, urbanisticky a architektonicky jednotný celistvý útvar. Stavbou bylo provedeno (rok dokončení stavby 2008) unikátním způsobem v Horní Bečvě, v jiné lokalitě nebylo realizováno. Dílo by zařazeno – spolu s díly renomovaných světových architektů - i do prestižní publikace „1000x European Architecture“ vydané v roce 2012 švýcarským nakladatelstvím Braun Publishing AG. O Díle i žalobci bylo hojně referováno i českými populárními i odbornými médii. Žalovaný je obchodní společností zabývající se především výrobou a prodejem sádkartonových stavebních materiálů. K propagaci sebe a své podnikatelské činnosti vydává mj. reklamní čtvrtletník „Knaufstyl“, šířený v tištěné i elektronické podobě, dále používá reklamní letáky obsahující nabídku jeho zboží a služeb a také využívá možnosti placené reklamy, mj. v časopise „Můj dům“. Žalovaný se na vzniku Díla, jeho stavby ani fotografie L. S., která Dílo zachycuje, (dále také jen „Fotografie“) nijak nepodílel, tj. vznik těchto autorských děl neinicíoval, nedodával stavební materiál na realizaci Díla stavbou, neobjednal si pořízení Fotografie, o využití Díla ani Fotografie se žalobcem ani autorem Fotografie předem nejednal, nepožádal je o souhlas s využitím Díla a Fotografie ke své propagaci ani o souhlas s provedením úpravy Fotografie a vůbec je o svém úmyslu využití jejich autorských děl neinformoval. K reklamě/propagaci sebe a své podnikatelské činnosti užil žalovaný Fotografií zachycené Dílo tímto způsobem a v tomto rozsahu: a) v rámci letáku KNAUF - Dřevostavby, a to v tištěné i elektronické podobě, konkrétně byl leták jednorázově vytištěn v únoru 2011 v rozsahu 2.000 ks, rozšiřování probíhalo do 12. 9. 2013; tentýž leták byl po dobu od 1. 2. 2011 do 12. 9. 2013 žalovaným zpřístupňován elektronicky na jeho webových stránkách pod doménou kauf.cz; b) v čtvrtletníku Knaufstyl 3/2012, a to v tištěné i elektronické podobě, konkrétně byl časopis jednorázově vytištěn v říjnu 2012 v rozsahu 3.500 ks, rozšiřování probíhalo do konce předmětného čtvrtletí 2012; tentýž časopis byl po dobu od 1. 10. 2012 do 12. 9. 2013 žalovaným zpřístupňován elektronicky na jeho webových stránkách pod doménou kauf.cz; c) v časopise Můj dům 6/2013, a to v tištěné podobě, konkrétně byl časopis jednorázově vytištěn v červnu 2013 v rozsahu 12.000 ks, rozšiřování probíhalo v červnu 2013. Žalobce tvrdil, že v souvislosti s popsáním neoprávněným užitím jeho Díla se žalovaný bezdůvodně obohatil minimálně o 100.000 Kč, když obvyklá odměna za užití Díla způsobem a v rozsahu, jak je popsáno výše, činila minimálně 50.000 Kč. Dále tvrdil, že v důsledku popsání neoprávněného užití Díla mu vznikla nemajetková újma a přísluší mu nárok na zadostiučinění v penězích ve výši 200.000 Kč. Příčiny vzniku nemajetkové újmy spatřuje žalobce jednak v samotné skutečnosti, že Dílo bylo bez jeho souhlasu a s ignorací jeho autorských práv použito k propagaci žalovaného. V konkrétní věci rozsah újmy pak umocňuje to, že spojení Díla a žalovaného asociuje, že se žalovaný na Díle nějak podílel, což však není pravda. Vyznění propagace je tak navíc klamavé, neboť Dílo je použito bez věcné souvislosti s propagovaným subjektem a jeho zbožím. Žalobce by s takovým užitím Díla nikdy nesouhlasil. Žalovaný poté, co byl upozorněn žalobcem na neoprávněné užití Díla, ještě před podáním žaloby, žalobci poskytl v březnu 2014 celkem 100.000 Kč, dle rozdělení žalobce 33.000 Kč plnění na bezdůvodné obohacení a 67.000 Kč představuje plnění na zadostiučinění v penězích. Žalobou tak žalobce po žalovaném požadoval doplacení bezdůvodného obohacení částkou ve výši 67.000 Kč a zadostiučinění částkou ve výši 133.000 Kč, tedy celkem 200.000 Kč. Před podáním žaloby se žalovaný žalobci i veřejně omluvil, byť omluvou v jiném znění,

než jaké žalobce požadoval. Žalobce požadoval omluvu pod nadpisem „Omluva společnosti KNAUF Praha, spol. s r.o. Ing. arch. K [redacted] M [redacted]“ a ve znění „Společnost KNAUF Praha, spol. s r.o. se omlouvá Ing. arch. K [redacted] M [redacted] za neoprávněné užití vyobrazení staveb „B [redacted] V [redacted] R [redacted]“ ve svých propagačních materiálech. Uvedeným jednáním společnost KNAUF Praha, spol. s r.o. nejen porušila práva duševního vlastnictví náležející Ing. arch. K [redacted] M [redacted] ale také navodila dojem, že se podílela na výstavbě „B [redacted] V [redacted] R [redacted]“, což neodpovídá skutečnosti.“ Žalovaný zveřejnil omluvu v čtvrtletníku Knaufstyl 1/2014 omluvu pod požadovaným nadpisem a ve znění: „Společnost KNAUF Praha, spol. s r.o., se omlouvá Ing. arch. K [redacted] M [redacted] za neoprávněné užití vyobrazení staveb „B [redacted] V [redacted] R [redacted]“ ve svých propagačních materiálech. Tato skutečnost mohla navodit dojem, že se na jejich výstavbě podílela, což neodpovídá skutečnosti.“ Žalobce textově pozměněnou omluvu přijal. Žalobce v souvislosti s neoprávněným užitím Díla původně požadoval 775.000 Kč, poté, co žalovaný připustil svou odpovědnost za neoprávněný zásah do autorských práv žalobce, žalobce snížil svůj požadavek na částku 300.000 Kč (200.000 Kč zadostiučinění a 100.000 Kč bezdůvodné obohacení), na kterém setrval. Žalovaný poskytnutím částky 100.000 Kč a omluvy považoval záležitost za uzavřenou. Žalobce se tak s požadavkem na zaplacení zbývajících 200.000 Kč obrátil na soud.

Žalovaný se k žalobě vyjádřil podáním ze dne 14. 11. 2014 (č. l. 63 - 66). Učinil sice nesporné významné skutečnosti, když nespороval autorství žalobce, ani užití Díla žalovaným bez souhlasu žalobce, avšak i tak žalobu označil za nedůvodnou a navrhl její zamítnutí. Za dostatečné plnění ve vztahu k uskutečněnému neoprávněnému užití totiž považoval již poskytnutou omluvu a finanční vyrovnání částku 100.000 Kč. Důvod k dalšímu plnění bezdůvodného obohacení či zadostiučinění již neshledával. Zdůraznil, že s ohledem na svoji činnost dlouhodobě spolupracuje s architekty, že ke své propagaci získává fotografie od konkrétního fotografa nebo přes agenturu, pravidelně při prezentaci architektonických děl uvádí jména architektů. Konkrétní materiály k propagaci žalovaného pro žalovaného připravovala PR agentura ISPRESS, s. r. o. Žalovaný předpokládal, že jsou všechna autorská oprávnění získána a vypořádána agenturou, sám také fotografii s Dílem nijak neupravoval. Poté, co žalobce žalovaného na porušení autorských práv k Dílu upozornil, se žalovaný snažil věc vyřešit smírnou cestou. Přiznal své pochybení. Žalovaný žalobci nabídl již při jednání dne 28. 11. 2013 poskytnutí částky 100.000 Kč a budoucí možnou spolupráci, což však žalobce nepřijal. Pokud jde o žalobcem tvrzenou výši obvyklé odměny za realizované užití, žalovaný nesouhlasí s tím, že tato činí minimálně 50.000 Kč. Žalovaný poukazuje na to, že obvykle se v podobných případech neplatí odměna žádná či minimální, že jde pro architekty svým způsobem o propagaci Díla. Zmiňuje, že pro užití architektonických děl na veřejném prostranství platí zákonná licence. Pokud žalobce tvrdí, že žalovaný se užitím Díla bezdůvodně obohatil ve smyslu ustanovení § 40 odst. 4 aut. zák. o částku 100.000 Kč, pak to není důvodné. Za neopodstatněný považuje žalovaný i požadavek žalobce na zadostiučinění v penězích, užitím Díla nebyla nijak narušena architektonická hodnota Díla, ani jeho výjimečnost. Žalovaný současně poukazuje na vývoj požadavků žalobce, žalobce nejprve dopisem ze dne 12. 9. 2013 požadoval 775.000 Kč, a to jen jako bezdůvodné obohacení, pak dopisem ze dne 4. 11. 2013 snížil požadavek na 500.000 Kč pod podmínkou, že k narovnání dojde do konce listopadu 2013, pak snížil částku dopisem ze dne 11. 12. 2013 na 250.000 Kč, a to podmíněně do 18. 12. 2013, teprve v předžalobní výzvě odpovídá výše požadovaných částek žalobě. Současně poukazuje na to, že žalobce v předsoudním jednání vystupoval i jako majitel práv k užití Fotografie. Teprve poté, co žalovaný žalobci zaplatil částku 100.000 Kč, se na žalobce obrátil i Fotograf. Takové jednání považuje žalovaný za nekorektní.

Žalobce na vyjádření žalovaného reagoval podáním ze dne 4. 12. 2014 (č. l. 87-94). Nesouhlasí s tím, že by tvrzená výše obvyklé odměny byla nesprávná, nesouhlasí ani s názorem, že by se na situaci vztahovala licence pro dílo na veřejném prostranství, když jde o oplacený rekreační areál. Současně připomíná, že částky tak, jak je požaduje v žalobě, byly specifikovány již v dopise ze dne 3. 3. 2014, nikoli až v předžalobní výzvě ze dne 4. 8. 2014. Žalobce nesouhlasí s tím, že by uvedl žalovaného v omyl ohledně osoby autora Fotografie. Pokud jde o požadované zadostiučinění, zdůrazňuje, že Dílo bylo užito k reklamním účelům ve prospěch žalovaného, když ten k Dílu nemá žádnou vazbu, pro žalobce jde o nežádoucí spojení, omluva zde není dostatečným zadostiučiněním. Pokud jde o požadovanou výši, poukazuje na spor autora Z. S. se společností Bauhaus, kdy se autorovi dostalo za užití malé části textu v reklamě veřejné omluvy a zadostiučinění 200.000 Kč a další případy autorských sporů, které podle žalobce odůvodňují jím požadované částky.

Žalovaný pak reagoval podáním ze dne 22. 1. 2015 (č. l. 115-117), kdy zvolené příklady označil za nepřiléhavé. Současně se ohradil popisem vnímání postoje žalovaného žalobcem, zdůraznil, že nijak nezkrsluje údaje o autorství žalobce, že se mu omluvil a zaplatil mu kompenzaci 100.000 Kč.

V návaznosti na jednání dne 27. 1. 2015 a koncentraci řízení žalobce, když byl soudem upozorněn na nedostatečnosti, doplnil podáním ze dne 23. 2. 2015 tvrzení a návrhy důkazů k rozsahu újm a výši obvyklé odměny.

Ve věci se konala čtyři **jednání**: dne 27. 1. 2015, 24. 3. 2015, 2. 6. 2015 a 14. 12. 2015, při posledním jednání bylo rozhodnuto tímto rozsudkem.

Soud provedl tyto **důkazy**: Nákres Díla (č. l. 13-16); výtisk Fotografie (č. l. 17, dtto č. l. 76 a 85); výtisk Fotografie s uvedením údajů o datu a čase pořízení a sériového čísla fotoaparátu (č. l. 18); výpis z obchodního rejstříku žalovaného (č. l. 19); Hlavní webová stránka žalovaného (č. l. 20); Leták „KNAUF – Dřevostavby“ (č. l. 21, dtto 78), v úplném rozsahu čl. 121 a 122, údaj „2011“ pod fotografií mezi účastníky nesporným, resp. údaj „2/2011“ jak je zřetelný na čl. 78; Strana 36 (poslední strana) čtvrtletníku Knaufstyl 3/2012 (č. l. 22, dtto 74 a 85); Strana 115 časopisu „Můj dům“ 6/2013 (č. l. 23-24, dtto 77 a 86); dopis právního zástupce žalobců z 12. 9. 2013 vč. podacího listku (č. l. 25-26); dopis právního zástupce žalovaného z 30. 9. 2013 (č. l. 27-28); dopis právního zástupce žalobce ze 4. 11. 2013 (č. l. 29); dopis právního zástupce žalobce z 11. 12. 2013 (č. l. 30-31); dopis právního zástupce žalobce z 23. 1. 2014 (č. l. 32); dopis právního zástupce žalovaného z 30. 1. 2014 (č. l. 33); dopis právního zástupce žalobce z 3. 3. 2014 (č. l. 34-35); dopis právního zástupce žalovaného ze 17. 3. 2014 (č. l. 36); dopis právního zástupce žalobce z 10. 4. 2014 (č. l. 37-41); dopis právního zástupce žalovaného z 5. 5. 2014 (č. l. 21-44); dopis právního zástupce žalobce z 12. 5. 2014 (č. l. 45-46); dopis právního zástupce žalovaného ze 7. 7. 2014 (č. l. 47); dopis právního zástupce žalobce ze 4. 8. 2014 (č. l. 48); omluva žalovaného žalobci (strana 34 Knaufstylu 1/2014) - (č. l. 49); omluva žalovaného L. S. (strana 35 Knaufstylu 2/2014) - (č. l. 50); článek „Dřevostavby ze studia K. M. vynikající jednoduchostí i účelností“ (č. l. 51-53); výpis údajů o žalobci z Webových stránek České komory architektů (včetně zmínky o Díle) (č. l. 54-59); článek o Díle na stránkách archiweb.cz (č. l. 60); článek Bytový dům Sedmikráska (č. l. 69, dtto 80); článek Revitalizace městských lázní a galerií (č. l. 70, dtto 81); článek Hotel Sand Martin (č. l. 71, dtto 81); článek Obchodní centrum Pivovar Děčín (č. l. 72, dtto 82); vyjádření ISPRESS, s.r.o. k nákupu fotografií (č. l. 72); časopis Knaufstyl 1/2013, 2/2013 – obálka (č. l. 73, 74); prohlášení atelier38 s.r.o. pro KNAUF Praha s.r.o. (č. l. 75-76); prohlášení OSAProjekt (č. l. 84); e-mail šéfredaktorky Můj dům ze dne 29. 9. 2014 (č. l. 95, dtto 96); Podmínky Shutterstock (č. l. 97-98, dtto 99-100); fotografie vjezdu do resortu (č. l. 101, dtto 102); dohoda o licenci ze dne 20.

10. 2008 (č. l. 103-105, dtto 106-108); výňatek z publikace 1000x European Architecture (č. l. 109, dtto 110) a článek Amati bude platit za fotku s Clintonem (č. l. 118); vyjádření společnosti K4 a.s. (č. l. 135-137); článek Architektonická kancelář K4 loni utržila přes 160 miliónů korun z e15.cz (č. l. 141); výňatek z webu Architektonické kanceláře K4 (č. l. 142); fotodokumentace referenčních staveb Architektonické kanceláře K4 (č. l. 138-140); Místa architektonického vz(d)oru – titulní strana a pasáže o Díle (přílohová obálka k č. l. 150); Monografie prací žalobce K. M. 2006/2010 – titulní strana a pasáže o Díle (přílohová obálka k č. l. 150); - ročenka dřevostaveb 2008 – titulní strana a pasáže o Díle (přílohová obálka k č. l. 150); časopis Architekt 07/2009 - titulní strana a pasáže o Díle (přílohová obálka k č. l. 150); časopis Stavba 1/2009 - titulní strana a pasáže o Díle (přílohová obálka k č. l. 150); časopis Architekt 07/2009 - titulní strana a pasáže o Díle (přílohová obálka k č. l. 150); časopis HOME červen 2008 - titulní strana a pasáže o Díle nahlédnutím (přílohová obálka k č. l. 150); časopis HOTEL & spa 2011/11 - - titulní strana a pasáže o Díle (přílohová obálka k č. l. 150) + text z č. l. 157; časopis ĚSTATE únor 2010 - titulní strana a pasáže o Díle (přílohová obálka k č. l. 150); programy seminářů proLignum – Zlín 14. 10. 2009 a Ostrava 24. 10. 2012 (přílohová obálka k č. l. 150); článek Systémy suché výstavby ze dne 10. 6. 2014 z webu TZB-info (přílohová obálka k č. l. 150); vyjádření odborníka na suchou výstavbu Ing. N. ze dne 16. 3. 2015 (č. l. 158); faktura vystavená P. Ch. žalovanému dne 28. 3. 2011 na prospekt – leták Knauf – dřevostavby (č. l. 156); znalecký posudek Ing. Zdeňka Michálka ze dne 23. 2. 2015 (přílohová obálka k č. l. 150) a jeho dodatkem č. 1 (č. l. 175-178), znalecký posudek PhDr. Jiřího Kužela (č. l. 217-222); vysvětlení znalce PhDr. Jiřího Kužela ze dne 13. 11. 2015 (č. l. 224); vysvětlení znalce PhDr. Jiřího Kužela ze dne 18. 11. 2015 (č. l. 230); sdělení informací Českou komorou architektů ze dne 23. 11. 2015 (č. l. 240); sdělení informací Asociací užité grafiky ze dne 4. 12. 2015 vč. příloh (č. l. 244-260); výslech znalce PhDr. Jiřího Kužela; účastnický výslech žalobce (č. l. 163-164); výslech M. N. (č. l. 194); výslech Ing. arch. P. R. (č. l. 195); výslech doc. Ing. arch. M. R. Ph.D. (č. l. 195-196); výslech Ing. J. Z. (č. l. 196).

Ostatní navržené důkazy (výslech žalovaného, výslech pana M. a paní T., kteří měli být slyšeni k předžalobním jednáním) soud jako nadbytečné zamítl. Pokud totiž žalobce tvrdil, že mu žalovaný prostřednictvím třetí osoby (pana M.) k urovnání sporu nabízel k vyřešení sporu pozvání na zahraniční cestu a golf a že on to nepřijal, pak bez ohledu na to, zda takovou nabídku žalovaný skutečně zprostředkovaně učinil či nikoli, nemělo by to na výsledek sporu vliv, když nelze považovat za nijak negativní, pokud by žalovaný nabízel jako součást kompenzace věcné plnění. Koneckonců sám žalovaný ve svém vyjádření i potvrzuje, že při jednání dne 28. 11. 2013 nabízel pro účely narovnání žalobci 100.000 Kč a budoucí možnou spolupráci.

V souladu s ustanovením § 132 o. s. ř. soud hodnotil důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti, přitom pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Neuvádí-li soud níže některý z důkazů, je to z důvodu, že zjištění z něj provedená nepovažuje pro rozhodnutí za podstatná.

Mezi účastníky byla významná množina skutečností nesporná. **Zásadním sporným tvrzením** zůstalo tvrzení žalobce, že obvyklá odměna činí (minimálně) 50.000 Kč. Dále bylo mezi účastníky sporné, zda v souvislosti s neoprávněným užitím Díla vznikla žalobci nemajetková újma v takovém rozsahu, že je přiměřeným – vedle omluvy – i zadostiučinění v penězích, a to – s ohledem na plnění žalobce – ve výši vyšší než 67.000 Kč, tedy vyšší, než již žalovaný plnil.

Soud zjistil následující rozhodný **skutkový stav**.

Žalobce je Autorem Díla. Dílo je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti žalobce a jde tedy o dílo chráněné autorským zákonem; Dílo bylo realizováno stavbou „B V R“ (mezi účastníky nesporné).

Žalovaný ke své propagaci/reklamě užil Dílo bez souhlasu žalobce a aniž jeho služby či zboží byly pro stavbu Díla využity (mezi účastníky nesporné), přesto je u Fotografie Díla v rámci propagace v Knaufstyl 3/2012 a Můj dům 6/2013 titulek Systémy Knauf v dřevostavbách individuální a úsporné řešení (pasáž s Dílem z Knaufstyl 3/2012 a Můj dům 6/2013); na Letáku Dřevostavby je uvedeno Dřevostavby Systémová řešení (Leták s Dílem).

Dílo bylo užito těmito způsoby a v tomto rozsahu: a) v rámci letáku KNAUF - Dřevostavby, a to v tištěné i elektronické podobě, konkrétně byl leták jednorázově vytištěn v únoru 2011 v rozsahu 2.000 ks, rozšiřování probíhalo do 12. 9. 2013; tentýž leták byl po dobu od 1. 2. 2011 do 12. 9. 2013 žalovaným zpřístupňován elektronicky na jeho webových stránkách pod doménou kauf.cz; b) v čtvrtletníku Knaufstyl 3/2012, a to v tištěné i elektronické podobě, konkrétně byl časopis jednorázově vytištěn v říjnu 2012 v rozsahu 3.500 ks, rozšiřování probíhalo do konce předmětného čtvrtletí 2012; tentýž časopis byl po dobu od 1. 10. 2012 do 12. 9. 2013 žalovaným zpřístupňován elektronicky na jeho webových stránkách pod doménou kauf.cz; c) v časopise Můj dům 6/2013, a to v tištěné podobě, konkrétně byl časopis jednorázově vytištěn v červnu 2013 v rozsahu 12.000 ks, rozšiřování probíhalo v červnu 2013 (mezi účastníky nesporné, e-mail šéfredaktorky Můj dům ze dne 29. 9. 2014).

Poté, co žalobce dne 12. 9. 2013 oznámil žalovanému porušení jeho autorských práv k Dílu, žalovaný ukončil užití Díla (dopis ze dne 17. 3. 2014), 500 ks letáku skartoval (výslech M N), poskytl žalobci – aniž došlo k uzavření dohody o narovnání – osobní omluvu při jednání dne 28. 11. 2013 v Kopřivnici (dopis ze dne 11. 12. 2013), kompenzaci ve výši 100.000 Kč a veřejnou omluvu v čtvrtletníku Knaufstyl 1/2014 pod nadpisem „Omluva společnosti KNAUF Praha, spol. s r.o. Ing. arch. K M“ a ve znění „Společnost KNAUF Praha, spol. s r.o., se omlouvá Ing. arch. K M za neoprávněné užití vyobrazení staveb „B V R“ ve svých propagačních materiálech. Tato skutečnost mohla navodit dojem, že se na jejich výstavbě podílela, což neodpovídá skutečnosti.“ (mezi účastníky nesporné).

Dílo je významným a renomovaným architektonickým dílem nejen v poměrech České republiky, ale i v zahraničí (výňatek z publikace 1000x European Architecture; článek „Dřevostavby ze studia K M vynikající jednoduchostí i účelností“; Místa architektonického vz(d)oru – titulní strana a pasáže o Díle; Monografie prací žalobce K M 2006/2010 – titulní strana a pasáže o Díle; ročenka dřevostaveb 2008; časopis Architekt 07/2009 – titulní strana a pasáže o Díle; časopis Stavba 1/2009 – titulní strana a pasáže o Díle; časopis Architekt 07/2009 – titulní strana a pasáže o Díle; časopis HOME červen 2008 – titulní strana a pasáže o Díle – obrazová část provedena nahlédnutím; časopis HOTEL & spa 2011/11 – titulní strana a pasáže o Díle + text; časopis ÉSTATE únor 2010 – titulní strana a pasáže o Díle; článek o Díle na stránkách archiweb.cz. výslech Ing. arch. R).

Autor má v oboru architektury dobré renomé nejen v souvislosti s Dílem (viz výše), ale vytvořil i jiná významná i oceňovaná architektonická díla (článek „Dřevostavby ze studia K M vynikající jednoduchostí i účelností“; výpis údajů o žalobci z Webových stránek České komory architektů). Dílo považuje za nejvýznamnější výsledek své profesní kariéry (účastnický výslech žalobce). Stavba Díla přinesla žalobci silné renomé (výslech Ing. arch. R). Stavba Díla vznikla složitě, žalobce zrod stavby vnímal jako bolestný, bylo to pět let jeho života, o to více považoval za křivdu, že žalovaný užil Dílo ke své propagaci, aniž by se

na jeho vzniku jakkoliv podílel (*účastnický výslech žalobce*). Stavba nestojí na veřejném prostranství, nachází se v uzavřeném oploceném areálu (*fotografie vjezdu do resortu*).

Žalovaný je v oboru významnou a úspěšnou obchodní společností zabývající se především výrobou a prodejem sádkartonových stavebních materiálů (*výpis z obchodního rejstříku žalovaného; hlavní webová stránka žalovaného*). Z povahy své činnosti žalovaný čteně spolupracuje s architekty a prezentuje i jejich činnost ve svých tiskových materiálech (*článek Bytový dům Sedmikráska; článek Revitalizace městských lázní a galerií; článek Hotel Sand Martin; článek Obchodní centrum Pivovar Děčín*). Žalovaný a jeho zboží se těší dobré pověsti (*účastnický výslech, výslech Ing. arch. R. doc. Ing. arch. R.*).

Žalobce uzavřel s L. S. dne 20. 10. 2008 *dohodu o licenci*, která se vztahuje i na Fotografie, jejímž obsahem je poskytnutí licence k užití, a to bez vymezení rozsahu a bez uvedení, že se jedná o licenci výhradní.

Obvyklá odměna za užití Díla v zjištěném rozsahu a způsobu činí ve smyslu ustanovení § 40 odst. 4 autorského zákona (alespoň) 50.000 Kč; resp. s ohledem na renomé Díla a žalobce jako architekta činí obvyklá odměna cca 80.000 až 100.000 Kč (*znalecký posudek PhDr. Jiří Kužela, jeho vysvětlení ze dne 13. 11. 2015 a 18. 11. 2015 a jeho účastnický výslech: sdělení informací Asociací užité grafiky ze dne 4. 12. 2015 vč. příloh*). Pro spor je podstatné zjištění, že obvyklá odměna činí alespoň 50.000 Kč, když žalobce na tvrzení této částky (nikoli částky vyšší) založil svůj uplatněný nárok.

Pokud žalovaný dokládal (*prohlášení atelier38 s.r.o. pro KNAUF Praha s.r.o.; prohlášení OSAProjekt*), že je v praxi obvyklé, že se za užití Díla k prezentaci třetí osoby neplatí nic či minimální částka, nelze tyto závěry použít na posuzovanou věc, kde nešlo o užití v rámci souhrnu vztahů architekta a osoby, která se pak podílí na realizaci díla stavbou, kdy lze jako jistý bonus „zdarma“ považovat možnost prezentace, pak tedy i s jménem architekta či studia. Takto koneckonců byly nastaveny i vztahy mezi žalobcem a společností, která si u něj Dílo objednala (*účastnický výslech žalobce*). V posuzované věci však o takovou situaci nejde, zda žalovaný použil ke své propagaci – reklamě fotografii s Dílem jako estetický, pro daný účel vyhovující „obrázek“, aniž by zde byl jakýkoli smluvní vztah či vazba na žalobce či Dílo, tedy výhradně jen ke své propagaci – reklamě. Vyobrazení Díla v propagaci – reklamě žalovaného a jeho činnosti totiž nebylo ukázkou činnosti žalovaného, nýbrž ji jen „hrálo“. Takové užití nespadá do případů, kdy v důsledku širších vztahů s autorem není za samotnou propagaci poskytována odměna.

Vzhledem k tomu, že žalovaný působí ve stavebnictví a vzhledem i k titulům u jednotlivých propagačních vizuálů s Dílem je předmětná propagace žalovaného způsobila vyvolat nepravdivý dojem, že žalovaný se na stavbě nějak podílel, resp. takový dojem právě i vyvolávala (*propagační materiály žalovaného s Dílem, výslech Ing. Z.*).

Skutečnost, že si žalovaný vybral konkrétní stavbu, lze vnímat tak, že symbolizuje kvalitu stavění, sama značka Knauf je pak také symbolem kvality (*výslech Ing. arch. P. R.*).

To, že se žalovaný ve skutečnosti na stavbě nepodílel, bylo vnímáno v prostředí architektů obecně negativně, byť nijak vyhrčeně. Díky dobré pověsti žalovaného a hodnocení, že i pokud by se použily komponenty od žalovaného, tak by stavba Díla dopadla stejně dobře, šlo o vnímání hlavně v tom směru, že je to paradox, popř. že je to úsměvné (*výslech Ing. arch. R. doc. Ing. arch. R.*).

Propagační materiály s Dílem neuváděly jméno autora (*mezi účastníky nesporné*).

Propagační materiály v důsledku úpravy Fotografie s Dílem vyvolávaly dojem, že se stavba nachází v jiném prostředí, než pro které byla vytvořena (*výslech Ing. arch. P. R.*, *doc. Ing. arch. R.*).

Žalobce se dle své *účastnické výpovědi* o užití Díla v rámci letáku dozvěděl od společnosti COMMODUM, spol. s r. o., která byla dodavatelem stavby Díla, a to nejprve telefonicky a pak mu poslali leták z roku 2011 e-mailem, konkrétně to byl technik A. Z. Reakci vnímal jako, že se COMMODUM, spol. s r. o. ohradila proti tomu, že stavba je použita k propagaci žalovaného, když jeho materiály pro stavbu použity nebyly, ale byl použit Fermacell, který dodával COMMODUM. Domnívali se, že za klamavou reklamou stojí žalobce, že o ní ví a že k ní dal souhlas. Toto žalobce popřel. Toto se odehrálo v roce 2011.

Ing. Z. ze společnosti COMMODUM spol. s r. o. se s letákem se stavbou Díla setkal konkrétně na semináři k dřevostavbám ve Volyni. Protože na té stavbě dělali jako dodavatelé, věděl, že žalovaný na tu stavbu nedodával, věděl, že oni s užitím nesouhlasili a tak se obrátil na žalobce, zda souhlas dal on. Ing. Z. se obracel i z určité zvědavosti, nevěděl, jak to v praxi chodí a zajímalo ho to. Žalobce mu sdělil, že souhlas nedal a že se o užití Díla dozvídá teprve teď a požádal Ing. Z. o posláni naskenovaného letáku. Tím to pro Ing. Z. skončilo a ani společnost COMMODUM spol. s r. o., u které je zaměstnán, to už pak nijak neřešila. (*výslech Ing. Z.*)

Tehdy nad tím mávl rukou i žalobce. Na skutečnost, že Dílo bylo v letáku z roku 2011, žalobce už nikdo jiný neupozornil. V roce 2012 žalobci přišlo domů číslo časopisu Knaufstyl 3/2012. To už se rozhodl konat, neboť jde o časopis distribuovaný architektům, tam už nad tím mávnout rukou nemohl. Žalobce začal zkoumat, jak se to do čtvrtletníku mohlo dostat, kdo to tam dal, když měl pocit, že šlo i o jeho fotografii. Na uveřejnění Díla v reklamě žalovaného v Knaufstylu nastala bouřlivější reakce, respondenti periodika jsou architekti. Téma bylo otevřeno i v kuloárech na valné hromadě České komory architektů v roce 2012, žalobcovi kolegové byli rozhořčení, že Dílo do reklamy „prodal“, aniž by požadoval, že v reklamě je prezentováno i žalobcovo jméno, což je obvyklé. Žalobce kolegy informoval, že s užitím Díla nesouhlasil a upozornil je na to, že na stavbě se žalovaný dokonce ani nepodílel. To vyvolalo rozhořčení. Kolegové žalobci uvěřili, že s užitím Díla nesouhlasil, debata se pak už dále nerozvíjela. Žádná jiná reakce na Knaufstyl nebyla. Na žalovaného se žalobce obrátil, až když to vyšlo v časopise Můj dům. To, že je reklama žalovaného v časopise zjistil tak, že si předmětné číslo v červnu 2013 koupil. O žádné reakci z okolí neví. Na žalovaného jsem se obrátil po konzultaci s právními zástupci, kdy jim detailně objasnil celý zrod stavby, který vnímal jako velmi bolestný, bylo to pět let jeho života a žalobce bral za absurdní, že žalovaný takto přišel k hotovému a použil to ke své reklamě, navíc klamavě, když se na stavbě nepodílel. Žalobce přímo uvedl, že se u něj jednalo o pocit osobní křivdy, který vyjádřil v uplatněných nárocích. (*účastnická výpověď žalobce*)

Užití Díla vyvolalo mezi architektky podivení a pohoršení stran postupu žalobce a jeho ochoty svolit s užitím Díla v upravené podobě, když fotografické vyobrazení Díla bylo oproti realitě retušované tak, že to působilo jako by domy byly u moře, scénérie hor tam nebyla patrná. Ing. arch. R. vycházel z toho, že jde o užití se souhlasem žalobce a jeho chování hodnotil jako překvapivé v tom směru, že se žalobce k takové prezentaci Díla snížil, že souhlasil s tím, aby takto bylo jeho dílo prezentováno. Přestože stavební komplex cíleně vznikl v Beskydech, reklama vyznívala tak, že byl vybudován někde u moře, třeba v Chorvatsku. Doc. Ing. arch. R. se také podivil nad tím, že žalobce k předmětnému užití Díla svolil, reklamu žalovaného s Dílem viděl v Knaufstylu. Téma užití Díla v reklamě žalovaného se stalo významným diskusním tématem na vernisáži děl žalobce v září 2013, do debaty se zapojily desítky osob, obecně byl negativně hodnocen právě i ten fakt, že fotografie

s Dílem je retušována a že to vyvolává dojem, že domy jsou někde u moře, což popírá jejich podstatu jako horských staveb. (*výslech Ing. arch. R. doc. Ing. arch. R.*).

Žalobce Ing. arch. R. i pak doc. Ing. arch. R. později, když se potkali, vysvětlil, že k užití jeho Díla došlo neoprávněně, že žalovanému neudělil souhlas. Kolegové mu věřili a toto vysvětlení mu stačilo. Žalobce opakovaně musel vysvětlovat, že žalovanému souhlas nedal i na vernisáži v září 2013. Ti, co jim žalobce vysvětlil, že šlo o užití bez souhlasu, mu uvěřili. (*výslech Ing. arch. R. doc. Ing. arch. R.*) Žalobce jistě ale neměl příležitost hovořit se všemi respondenty reklamních sdělení žalovaného s Dílem, a to ani s těmi z obce architektů; širší skupině osob se pak mohlo dostat částečně vysvětlení v souvislosti s *omluvou žalovaného v Kaufstylu 1/2014*.

Svolení autora k užití architektonického díla v reklamě je vnímáno rozporuplně, část architektů by k takovému druhu užití vůbec nesvolila (*výslech Ing. arch. R. účastnický výslech*). Užití architektonického díla v reklamě je obecně v obci architektů vnímáno jako dehonestující, takto pochopitelně vnímal užití Díla i žalobce (*výslech Ing. arch. R.*). Proto také kolegové hromadně doporučovali žalobci, aby se bránil (*výslech Ing. arch. R. účastnický výslech*).

Každý architekt si pečlivě hlídá svou prezentaci, o žalobci je to známo, že dbá o své dobré profesní jméno, své občanské jméno má i v označení svého ateliéru (*výslech Ing. arch. R. doc. Ing. arch. R.*).

Při prezentaci Díla je pro architekta velmi významné, aby si architekt obrazovou prezentací „režiroval“, měl možnost poukázat na to, co je podstatné (*výslech Ing. arch. R.*).

Z četné korespondence účastníků prostřednictvím jejich zástupců a z účastnického výslechu žalobce je zřejmé, že mezi stranami sporu probíhalo před podáním žaloby intenzivní a poměrně emotivně vyhocené mimosoudní jednání, kdy žalovaný sice pochybení uznal a i – a to dokonce bez uzavření dohody o narovnání – žalobci plnil, avšak ten byl s postojem žalovaného k vzniklé situaci výrazně nespokojen. Považoval se ve vztahu k Dílu ze strany žalovaného zneuctěn a nedoceněn, jeho subjektivní pocity byly významně ovlivněny okolnostmi náročného vzniku stavby a nedostatečným zájmem žalovaného o tvorbu žalobce. Z přístupu žalovaného je patrné, že – v mezích svých představ o výši plnění – racionálně usiloval o vyřešení sporu dohodou, když evidentně dbá o své dobré jméno, což skutečnost, že v jeho propagaci/reklamě došlo k porušení autorských práv, nepodporuje. Žalobce (prostřednictvím právní zástupkyně) se na žalovaného obrátil poprvé *dopisem ze dne 12. 9. 2013*, tam poprvé žalovaného upozornil na neoprávněné užití Díla, které současně považoval za nekalé soutěžní jednání, a požadoval 775.000 Kč jako bezdůvodné obohacení za užití Díla žalovaným, pro případné další užití požadoval licenční odměnu 300.000 Kč/rok a dále požadoval veřejnou omluvu. Žalobce je vymezen v dopise jako „nejen autor samotných staveb, ale i jako jediný majitel práv k užití uvedených fotografií“. Žalovaný (prostřednictvím právní zástupkyně) reagoval *dopisem ze dne 30. 9. 2013*, potvrdil užití Díla, ale poukázal na to, že propagační materiály si nechává zpracovat externě a že si tak není vědom porušení autorských práv k Dílu, přesto navrhl poskytnutí veřejné omluvy a kompenzace částkou 50.000 Kč. vyšší plnění považoval za nedůvodné, resp. za obvyklou částku považoval jen 10.000 Kč a nabídl plnění vyšší, současně nesouhlasil s tím, že by šlo z jeho strany o nekalou soutěž, současně sdělil, že o další užití Díla nemá zájem. *Dopisem ze dne 4. 11. 2013* žalobce (prostřednictvím právní zástupkyně) poměrně rozhořčeně reaguje na dopis žalovaného, poukazuje na to, že i když žalovaný o porušení práv žalobce nevěděl, nese objektivní odpovědnost, vyjadřuje nesouhlas k nabídnuté částce a vzhledem k tomu, že žalovaný o další užití Díla nemá zájem a je ochoten poskytnout žalobci omluvu, vyjádřil ochotu spokojit se s vydáním bezdůvodného obohacení v částce 500.000 Kč za předpokladu, že záležitost bude

ukončena do konce listopadu 2013. Žalobce (prostřednictvím právní zástupkyně) se pak vyjádřil ještě *dopisem ze dne 11. 12. 2013*, ze kterého vyplývá i to, že se dne 28. 11. 2013 v Kopřivnici uskutečnilo jednání žalobce s žalovaným (bez právních zástupců). Žalobce nově vyjádřil připravenost narovnat se ve sporu, pokud mu žalovaný poskytne jako vydání bezdůvodného obohacení částku 250.000 Kč, to pod podmínkou, že k narovnání dojde do 18. 12. 2013. Když tato nabídka zůstala ze strany žalovaného bez odezvy žalobce (prostřednictvím právní zástupkyně) *dopisem ze dne 23. 1. 2014* urgoval stanovisko k návrhu ze dne 11. 12. 2013. Žalovaný (prostřednictvím právní zástupkyně) reagoval *dopisem ze dne 30. 1. 2014*, kde rekapituluje celou záležitost a ohrazuje se proti ultimativním termínům a částkám, které považuje za „nahodilé“. Vysvětluje, proč nereagoval na předchozí dopis a sděluje, že není ochoten přistoupit na podmínky návrhu žalobce, přestože měl snahu spor vyřešit mimosoudní dohodou. Žalobce (prostřednictvím právní zástupkyně) reagoval *dopisem ze dne 3. 3. 2014*, kterým žalobce vzhledem k nedohodě zahajuje kroky vedoucí k ochraně práv žalobce formální cestou a vyzývá žalovaného k zdržení se užití Díla a jednání navazující existenci souvislosti mezi Dílem a žalovaným, dále vyzývá žalovaného k odstranění již existujících rozmnoženin s Dílem, které má v držení, k sdělení informací o způsobu a rozsahu užití Díla, k poskytnutí omluvy konkrétního znění, k poskytnutí peněžitého zadostiučinění v částce 200.000 Kč a bezdůvodného obohacení v částce 100.000 Kč. Žalovaný (prostřednictvím právní zástupkyně) reagoval *dopisem ze dne 17. 3. 2014*, vysvětluje, že Dílo již neužívá a že již neexistují ani žádné rozmnoženiny Díla k zničení, ohrazuje se proti požadavku na poskytnutí informací, prohlašuje, že v nejbližším čísle časopisu Kaufstyl a časopisu Můj dům zveřejní (upravené) znění omluvy a že dne 17. 3. 2014 poukáže částku 100.000 Kč, což považuje za dostatečnou finanční kompenzaci pro smírné vyřešení sporu, přesahující finanční požadavky žalobce nepovažuje za důvodné. Částku 100.000 Kč i omluvu v Kaufstyl 1/2014 žalovaný poskytl, jak prohlásil (*mezi účastníky nesporné*). Poté, co žalovaný uhradil žalobci částku 100.000 Kč, se na žalovaného prostřednictvím téže právní zástupkyně obrátil *dopisem ze dne 10. 4. 2014* autor Fotografie L. S., a to v souvislosti s neoprávněným užitím Fotografie, požadoval 100.000 Kč jako bezdůvodné obohacení, 200.000 Kč jako zadostiučinění v penězích a veřejnou omluvu, současně uplatnit zdržovací a odstraňovací nárok. Žalovaný (prostřednictvím právní zástupkyně) reagoval *dopisem ze dne 5. 5. 2014* a důrazně připomenul, že žalobce (prostřednictvím téže právní zástupkyně jako nyní L. S.) ve vztahu k žalovanému vystupoval i jako jediný majitel práv k Fotografii, proto žalovaný považuje již celou záležitost za uzavřenou. Na dopis reagoval *dopisem ze dne 12. 5. 2014* substitut právní zástupkyně žalobce a L. S., kde poukazuje na znění ustanovení § 41 autorského zákona o trvání legitimace autora i při poskytnutí výhradní licence a ohrazuje se proti tomu, že by z jejich strany došlo k podvodu. *Dopisem ze dne 7. 7. 2014* pak žalovaný (prostřednictvím právní zástupkyně) sděluje, že L. S. poskytne v magazínu Knauf a časopise Můj dům omluvu (upraveného znění). *Dopisem ze dne 4. 8. 2014*, který je svou povahou i předžalobní výzvou, žalobce a L. S. (prostřednictvím právní zástupkyně) rekapituluje dosavadní stav jednání, kdy žalobce konstatuje, že přijímá zveřejněnou omluvu a že setrvává na tom, že má proti žalovanému nárok na bezdůvodné obohacení ve výši 100.000 Kč a nárok na zadostiučinění ve výši 200.000 Kč, požaduje doplatit 200.000 Kč, L. S. trvá na jím požadovaném znění omluvy a požaduje 300.000 Kč (100.000 Kč + 200.000 Kč), splnění požadují do 13. 8. 2014 s tím, že jinak budou nároky uplatněny soudní cestou. Pro neplnění žalovaným pak byla *žaloba* podána dne 30. 9. 2014.

Soud vycházel z následující **právní úpravy a judikatury**, přičemž v souladu s ustanovením § 3028 odst. 3 občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. soud aplikoval dosavadní právní úpravu, tedy občanský zákoník č. 40/1964 Sb. a autorský zákon č. 121/2000 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2013.

Podle ustanovení čl. 6 odst. 1 Revidované úmluvy Bernské má autor nezávisle na majetkových právech autorských a i po jejich postoupení má autor právo uplatňovat své autorství k dílu a odporovat každému znetvoření, zkomolení nebo jiné změně díla, jakož i jinému zásahu do díla, který by byl na újmu jeho cti nebo dobré pověsti.

Podle ustanovení § 11 odst. 2 autorského zákona má autor právo osobovat si autorství, včetně práva rozhodnout, zda a jakým způsobem má být jeho autorství uvedeno při zveřejnění a dalším užití jeho díla, je-li uvedení autorství při takovém užití obvyklé. Podle odstavce 3 věta první a druhá má autor právo na nedotknutelnost svého díla, zejména právo udělit svolení k jakékoli změně nebo jinému zásahu do svého díla, nestanoví-li tento zákon jinak. Je-li dílo užíváno jinou osobou, nesmí se tak dít způsobem snižujícím hodnotu díla.

Podle ustanovení § 12 odst. 1 aut. zák. má autor právo své dílo užít v původní nebo jiným zpracované či jinak změněné podobě, samostatně nebo v souboru anebo ve spojení s jiným dílem či prvky a udělit jiné osobě smlouvou oprávnění k výkonu tohoto práva; jiná osoba může dílo užít bez udělení takového oprávnění pouze v případech stanovených tímto zákonem.

Podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. e) autorského zákona se může autor, do jehož práva bylo neoprávněně zasaženo nebo jehož právu hrozí neoprávněný zásah, domáhat poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu, zejména 1. omluvou, 2. zadostiučiněním v penězích, pokud by se přiznání jiného zadostiučinění nejevilo postačujícím; výši peněžitého zadostiučinění určí soud, který přihledne zejména k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k zásahu do práva došlo; tím není vyloučena dohoda o narovnání,

Podle ustanovení § 451 odst. 1 zák. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „obč. zák.“) platí, že kdo se na úkor jiného bezdůvodně obohatí, musí obohacení vydat.

Podle ustanovení § 40 odst. 4 aut. zák. právo na vydání bezdůvodného obohacení podle zvláštních právních předpisů zůstává nedotčeno; výše bezdůvodného obohacení vzniklého na straně toho, kdo neoprávněně nakládal s dílem, aniž by k tomu získal potřebnou licenci, činí dvojnásobek odměny, která by byla za získání takové licence obvyklá v době neoprávněného nakládání s dílem.

Podle rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 9. 2011 sp. zn. 30 Cdo 83/2011 jak morální zadostiučinění ve smyslu ustanovení § 13 odst. 1 obč. zák., tak i zadostiučinění v penězích ve smyslu ustanovení § 13 odst. 2 obč. zák., sledují stejný cíl, tj. přiměřeně s ohledem na všechny okolnosti konkrétního případu, optimálně, a tím účinně, vyvážit a zmírnit nepříznivý následek neoprávněného zásahu, tj. nemajetkovou újmu vzniklou na osobnosti fyzické osoby. I při určení výše relativní satisfakce musí být přihlíženo k prvořadě satisfakční funkci přiznávané peněžité částky, kterou je sledováno zajistit odpovídající vyvážení a zmírnění nemajetkové újmy vzniklé na osobnosti postižené fyzické osoby. Relativní zadostiučinění plní především satisfakční funkci, i když úlohu preventivního významu zákonu odpovídajícího a spravedlivého zadostiučinění nelze vylučovat. Vlastní zásah je nutno hodnotit vždy objektivně s přihlédnutím ke konkrétní situaci, za které k neoprávněnému zásahu došlo (tzv. konkrétní uplatnění objektivního kritéria), jakož i k osobě postižené fyzické osoby (tzv. diferencované uplatnění objektivního kritéria). Uplatnění konkrétního a diferencovaného objektivního hodnocení znamená, že o postižení fyzické osoby na její osobnosti ve značné míře půjde pouze tam, kde za konkrétní situace, za které k neoprávněnému zásahu do osobnosti fyzické osoby došlo, jakož i s přihlédnutím k dotčené fyzické osobě, lze spolehlivě dovodit, že by nastalou nemajetkovou újmu vzhledem k intenzitě a trvání nepříznivého následku pocítovala jako závažnou zpravidla každá fyzická osoba nacházející se na místě a v postavení postižené fyzické osoby.

Shora uvedené závěry týkající se všeobecného osobnostního práva jsou plně aplikovatelné i na autorská práva jako zvláštní osobnostní práva.

Na základě zjištěného skutkového stavu a aplikované právní úpravy a judikatury soud dospěl k následujícím **závěrům**:

Žaloba je zcela důvodná, pokud se jedná o nárok na doplatek bezdůvodného obohacení částkou 67.000 Kč, a to postupem podle ustanovení § 451 odst. 1 obč. zák. ve spojení s ustanovením § 40 odst. 4 autorského zákona, protože bylo prokázáno, že obvyklá odměna za skutečně neoprávněné užití Díla rozhodně činila (alespoň) 50.000 Kč, dvojnásobek pak činí 100.000 Kč; po odečtení platby 33.000 Kč zbývá povinnost doplatit 67.000 Kč.

Žaloba je důvodná postupem podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. e) bod 2 autorského zákona, pokud se jedná o nárok na doplatek zadostiučinění v penězích částkou 33.000 Kč; vzhledem k okolnostem lze za přiměřené zadostiučinění v posuzovaném případě považovat již poskytnutou omluvu a zadostiučinění v penězích v částce 100.000 Kč, ze které již bylo 67.000 Kč poskytnuto, zbývá tak doplatit 33.000 Kč. Pokud žalobce požadoval dalších 100.000 Kč, pak jde již o částku vzhledem k okolnostem nepřiměřenou a žaloba byla v tomto rozsahu podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. e) bod 2 autorského zákona arg. a contrario jako nedůvodná zamítnuta.

Pokud jde o formu a výši zadostiučinění soud přihlédl především k okolnosti, že k neoprávněnému užití Díla došlo v souvislosti s ryze komerčním jednáním, tedy v propagaci/reklamě třetí osoby – žalovaného, který navíc s Dílem nemá žádnou souvislost. Přestože žalovaný se těší dobré pověsti a samo o sobě by spojení Díla s žalovaným nebylo pro Dílo nijak dehonestujícím, vrhá tato okolnost špatné světlo na čest žalobce jako autora, když užitím Díla žalovaným vznikl dojem, že žalobce (tak klesl, že) propůjčil, a to dokonce bez uvedení jména, své životní architektonické dílo pro reklamu a navíc právě ve prospěch subjektu, který s Dílem a jeho stavbou nemá nic společného. Pro autora i Dílo je pak dehonestujícím i to, že v propagaci/reklamě žalovaného je Dílo prezentováno způsobem, který vyvolává dojem umístění stavby někde u moře. To je v přímém rozporu s unikátním a cíleným umístěním stavby v konkrétním prostředí Beskyd, se kterým stavba harmonicky souznívá. V tomto směru lze hovořit i o užití Díla způsobem snižujícím jeho hodnotu. Nelze přehlédnout ani to, že žalobce neměl možnost dozorovat konkrétní podobu propagace/reklamy s Dílem. Taktéž je významné, že k neoprávněnému užití Díla docházelo v průběhu tří kalendářních let a rozhodně nikoli v zanedbatelném rozsahu. Lze především zdůraznit, že cílovou skupinou byli nemalou měrou architekti, tedy kolegové žalobce, kterým je Dílo a jeho spojení s žalobcem známo i bez uvedení jména žalobce. V tomto prostředí pak žalobci na renomé obzvláště záleží a zásah do něj je pak obzvláště citlivý. S ohledem na uvedené se jako dostatečnou satisfakcí nejeví jen omluva, ale přiměřeným zadostiučiněním je i finanční plnění, a to se zohledněním všech okolností v částce celkem 100.000 Kč.

Vyšší částka je již nepřiměřená, neboť žalobce částečně odčinil újmu svépomocí, když kolegům i společnosti COMMODUM spol. s r. o. vysvětlil, že s užitím Díla nesouhlasil a ti, kterým to měl příležitost říci, mu věřili.

V neprospěch požadované vyšší částky pak hovoří i to, že žalobce na neoprávněné užití upozornil žalovaného až v září 2013, přestože o něm věděl od roku 2011. I pokud snad leták považoval za osamocený případ neoprávněného užití, v roce 2012 již věděl, že žalovaný v užití Díla pokračuje, nejpozději tehdy měl žalovaného na neoprávněnost jeho počínání upozornit, aby předešel dalšímu užití. To však neučinil a reagoval až po roce.

V neprospěch požadované vyšší částky pak hovoří i to, jak bylo ze strany žalobce vedeno mimosoudní jednání o vyřešení sporu dohodou. Zde mu lze vyčíst jednak to, že v prvním dopise vyvolal dojem, že je nositelem výhradní licence k užití Fotografie, což nebyl (srov. dohodu a ustanovení § 47 odst. 1 věta druhá autorského zákona), a že teprve poté, co žalovaný dobrovolně žalobci plnil, byl žalovaný obeznámen s tím, že tomu tak není. Současně je nutno ale zdůraznit, že žalobce se neoznačoval za autora fotografií, ale za majitele práv, a nebyl důvod, aby si žalovaný myslel, že platbou 100.000 Kč vypořádal i osobnostní nároky autora Fotografie – k tomu srov. § 41 autorského zákona. K mimosoudnímu jednání, lze ještě uvést, že prvotní požadavky žalobce byly vysoce nadhodnocené a kladení termínů až skutečně ultimativní, což v situaci, kdy žalovaný byl přístupný jednání a připustil porušení práv autora, nebylo zcela přiměřené, resp. ani konstruktivní.

V neprospěch požadované vyšší částky pak hovoří i přístup žalovaného k mimosoudnímu vyřešení sporu. Žalovaný totiž neprodleně poté, co byl upozorněn na neoprávněné užití Díla, užití ukončil a i skartoval zbylé letáky, taktéž bez uzavření dohody o narovnání a tedy v riziku, že spor bude dále pokračovat a že v případném sporu může hradit i náklady řízení žalobce, poskytl žalobci omluvu a finanční částku rovnou polovině celkového oprávněného nároku, jak byl posouzeno soudem.

A nelze pak ani přehlédnout, že žalobce, když už k užití Díla žalovaným došlo, byl ochoten strpět i další užití Díla, nutno dodat, že jen za vysoce lukrativních podmínek (300.000 Kč ročně), ale byl. Podstatné pro nižší než požadovanou výši zadostiučinění je to, že žalobce za určitých okolností sám pokračování v užití připustil, což také nasvědčuje nižší míře újmy.

V souladu s citovanou judikaturou, je pak závěrem k otázce výše zadostiučinění třeba uvést, že vlastní zásah je nutno hodnotit vždy objektivně (s přihlédnutím ke konkrétní situaci). Není tak významná okolnost subjektivního pocitu osobní křivdy žalobce, která pramení z nespravedlivého pocitu, že žalovaný přišel k hotovému, přitom cesta vzniku stavby Díla byla dlouhá a složitá, jakož i z toho, že žalovaný neprojevil dostatečný zájem o tvorbu žalobce, když stavbu Díla ani nenavštívil a ani netušil, že hotel Olympia, kde se uskutečnilo jednání stran sporu v listopadu 2013, je také podle architektonického návrhu studia žalobce. Subjektivnímu pocitu žalobce lze pak navíc oponovat úvahou žalobcova kolegy Ing. arch. Rady, který slovy: „Když jsem přemýšlel, proč si žalovaný vybral konkrétní stavbu, pak asi proto, že symbolizuje kvalitu stavění, sama značka Knauf je symbolem kvality ...“, nepřímou vyjádřil úhel pohledu, který naopak svědčí pro ocenění žalobcova Díla žalovaným.

O nákladech řízení mezi účastníky soud rozhodl postupem podle ustanovení § 142 odst. 1 a odst. 3 o. s. ř., když stran bezdůvodného obohacení byl žalobce plně úspěšný a stran zadostiučinění v penězích pouze částečně, avšak výše plnění závisela na úvaze soudu.

Žalobci vznikly tyto účelně vynaložené náklady řízení: soudní poplatek ve výši **5.350 Kč**, vlastní cestovní náklady, náklady na znalecký posudek PhDr. Kužela ve výši **7.900 Kč** a náklady na zastupování advokátem (odměna, paušální náhrada nákladů, náhrada za promeškaný čas a náhrada cestovních nákladů).

Odměna a paušální náklady vznikly ve vztahu k těmto úkonům právní služby: 1. převzetí věci, 2. předžalobní výzva, 3. sepsání žaloby, 4. stanovisko k vyjádření žalovaného; 5. – 6. jednání dne 27. 1. 2015; 7. – 8. jednání dne 24. 3. 2015; 9. – 10. jednání dne 2. 6. 2015; 11. jednání dne 14. 12. 2015.

Pokud žalobce požadoval nahradit náklady za zastupování advokátem ve vztahu k doplnění tvrzení a návrhů důkazů po prvním jednání, nepovažoval to soud za účelný náklad, když tato tvrzení a návrhy měly být již obsahem žaloby, popř. alespoň stanoviska k vyjádření žalovaného, ve vztahu ke kterým se žalobci náhrady dostává. Za neúčelný náklad považuje

soud i poradu žalobce s právním zástupcem dne 2. 12. 2014 v rozsahu 90 minut, když jejím obsahem bylo podle zápisu o poradě seznámení žalobce s vyjádřením žalovaného k žalobě a rozbor možností dalšího postupu. Žalobce jistě mohl být účelněji informován přeposláním stanoviska a případný právní komentář a možnosti postupu bylo lze zvládnout v rozsahu nepřekračujícím jednu hodinu, taková porada pak není podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) vyhl. č. 177/1996 Sb. arg. a contrario pro účely uvedené vyhlášky a náhrady nákladů řízení úkonem právní služby, ve vztahu ke kterému přísluší advokátu odměna a režijní paušál.

U úkonů č. 1, 6 až 11 sazba odměny advokáta za úkon vychází z toho, že ve vztahu k zadostiučinění činí sazba 3.100 Kč podle ustanovení § 7 a 9 odst. 4 písm. a) vyhl. č. 177/1996 Sb. a ve vztahu k bezdůvodnému obohacení 3.780 Kč podle ustanovení § 7 vyhl. č. 177/1996 Sb., což se podle ustanovení § 12 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. sčítá a sazba tak činí 6.880 Kč.

U úkonů č. 2 až 5 dne sazba odměny advokáta za úkon vychází z toho, že ve vztahu k zadostiučinění činí sazba 3.100 Kč podle ustanovení § 7 a 9 odst. 4 písm. a) vyhl. č. 177/1996 Sb. a ve vztahu k bezdůvodnému obohacení 3.780 Kč podle ustanovení § 7 vyhl. č. 177/1996 Sb., což se podle ustanovení § 12 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. sčítá. Součet činí 6.880 Kč a sazba s ohledem na skutečnost, že zástupkyně žalobce ve vztahu k těmto 4 úkonům zastupovala i L. S. činí podle § 12 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb. 80 %, tj. 5.504 Kč. Pro úplnost se dodává, že při úkonu 6 předstávaném druhou dvouhodinovou jednání dne 27. 1. 2015, byl již spor mezi žalovaným a L. S. vyřešen smírem a šlo už jen o věc žalobce.

Celkem náhrada odměny za zastupování advokátem činí 70.176 Kč ($7 \times 6.880 + 4 \times 5.504$).

Paušální náhrada hotových výdajů podle ustanovení § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. činí 300 Kč/úkon. Ve vztahu k úkonům, kdy byl zastupován jen žalobce, přísluší žalobci náhrada celého výdaje, ve vztahu k úkonům, kde byl zastupován i L. S., pak polovina výdaje. Celkem paušální náhrada hotových výdajů činí 2.700 Kč ($7 \times 300 + 4 \times 150$).

Náhrada za promeškaný čas podle ustanovení § 14 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. činí 100 Kč/půlhodina. Ve vztahu k cestě na první jednání, které se týkalo i L. S., přísluší žalobci náhrada poloviny náhrady, ve vztahu k ostatním jednáním pak plná náhrada. Cesta Studénka – Praha a zpět trvá celkem 2×4 hodiny, tj. 16 půlhodin. Celkem tak náhrada za promeškaný čas činí 5.600 Kč ($16 \times 50 + 3 \times 16 \times 100$).

Cestovní náklady advokáta (bez DPH 15 %, když jinak by se s ohledem na závěrečné připočtení DPH jednalo o dvojí zdanění) činily na cestu 27. 1. 2015 částku 172,20 Kč (k náhradě s ohledem na zastupování i L. S. je 86,10 Kč), na cestu 2. 6. 2015 částku 387,80 Kč a na cestu dne 14. 12. 2015 částku 422,60 Kč. Ve vztahu k jednání dne 23. 4. 2015 náhradu cestovních nákladů zástupce žalobce nepožadoval. Nahrazované cestovní náklady advokáta tak celkem činily (bez DPH) 896,50 Kč.

Celkem náklady na právní zastoupení advokátem tak činily (bez DPH) 79.372,50 Kč. Zástupkyně je plátkyní DPH, proto se náklady nahrazují vč. DPH (§ 137 odst. 3 písm. a/ o. s. ř.); DPH v sazbě 21 % z uvedené částky činí 16.668,23 Kč.

Celkem náklady na právní zastoupení advokátem tak činily (vč. DPH a po zaokrouhlení na celé koruny) **96.041 Kč**.

Vlastní cestovní náklady žalobce (vč. DPH) činily na cestu 27. 1. 2015 částku 198 Kč, na cestu 2. 6. 2015 částku 223 Kč (pouze cesta do Prahy) a na cestu dne 14. 12. 2015 částku

486 Kč. Ve vztahu k jednání dne 23. 4. 2015 náhradu cestovních nákladů žalobce nepožadoval.

Nahrazované cestovní náklady žalobce tak celkem činily (vč. DPH) **907 Kč**.

Žalobce požadoval nahradit i náklad ve výši 19.500 Kč vynaložený na znalecký posudek Ing. Michálka. Soud však tento náklad považoval za neúčelný, když z posudku nebylo lze hodnověrně výši obvyklé odměny zjistit, a to ani po doplnění dodatkem, nehledě na to, že účelnými by mohly být i při použitelnosti obsahu posudku jen náklady odpovídající výši znalečného podle vyhl. č. 67/1966 Sb., čemuž částka 19.500 Kč rozhodně neodpovídá (představovala by přes 55 hodin po 350 Kč). Posudek jednak vycházel z neúplných údajů o rozsahu užití a z nepodložených údajů o vlivu konkrétní reklamy na obrat žalovaného, především pak posudku zcela chybí údaje potřebné k možnosti přezkoumání výpočtu obvyklé odměny ze skutečností, které znalec považuje za rozhodné. Znalec pouze konstatuje, že odměnu stanovuje, jeho úkolem však nemělo být stanovení odměny a sdělení o tom, jaká odměna (by) byla obvyklá. Zmiňuje-li pak znalec metodu závislosti na obratu, pomíjí, že zde nejde o předmět průmyslového vlastnictví, popř. převoditelného majetkového právo, nýbrž o autorské dílo. Z nejasných důvodů pak znalec stanovuje i výši přiměřeného zadostiučinění, když toto přísluší soudu. Zásadní a důvodné výhrady proti obsahu posudku vznesl ve svém podání ze dne 16. 3. 2015 i žalovaný (č. l. 152-154), který shodně se soudem posudek považoval na neprokazující tvrzení o výši obvyklé odměny. Skutečnost, že se znalec ne zcela orientuje v oblasti autorskoprávní, byla podtržena dodatkem, kde se snažil vysvětlit metodiku výpočtu. Zde zcela v rozporu s hmotným právem argumentuje oceněním majetkových práv autorských výnosovým způsobem. Majetková práva autorská jsou však ze zákona nepřevoditelná (srov. § 26 odst. 1 autorského zákona) a pojmově vůbec – ani analogicky - u nich nepřichází do úvahy aplikace ustanovení § 17 zákona č. 151/1997 Sb. Znalec vychází z úvahy o tom, jako by šlo o – převoditelná - majetková práva související s právem autorským, což právě autorská práva majetková nejsou. V posuzované věci navíc nebylo vůbec podstatné, jakou hodnotu mají absolutní práva majetková, nýbrž jaká je obvyklá cena licence. Je zjevné, že znalec se specializuje na oblast průmyslového vlastnictví, přestože i to je stejně jako autorské právo součástí duševní vlastnictví, jsou zde významné rozdíly, které posudek nezohledňuje.

Žalobcem účelně vynaložené náklady tak celkem činí **110.198 Kč**.

O **nákladech státu** ve výši 3.351 Kč, které jsou tvořeny svědečným doc. R. [redacted] ve výši 2.272 Kč (č. l. 202) a svědečným Ing. Z. [redacted] ve výši 1.079 Kč (č. l. 203), soud rozhodl postupem podle ustanovení § 148 odst. 1 o. s. ř. S ohledem na výsledek sporu přísluší státu právo na náhradu nákladů proti žalovanému.

O lhůtě k plnění soud rozhodl podle ustanovení § 160 odst. 1 věta první před středníkem o. s. ř., když neshledal podmínky pro její prodloužení. O platebním místě pro náhradu nákladů žalobci pak soud rozhodl postupem podle ustanovení § 149 odst. 1 o. s. ř.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku l z e podat odvolání k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím zdejšího soudu do 15ti dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení. Nesplní-li žalovaný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, má žalobce právo domáhat se splnění povinnosti návrhem na výkon rozhodnutí.

V Praze dne 14. prosince

JUDr. Veronika K ř e s ť a n o v á , Dr. v.r.
soudkyně

Za správnost vyhotovení:
Zuzana Turoňová